

ÇAVUŞOĞLU ■

**Marka Tescil Başvurusu
Bilgilendirme Kılavuzu**

Giriş

Günümüz dünyasında işletmelerin güçlü markalar yaratmaları ve bu markalarını koruyarak geliştirmeleri ticari başarılarının temel faktörlerinden biri haline gelmiştir. Güçlü bir marka kimliğinin yaratılması ise ancak markanın tescili ve aktif olarak korunması ile mümkündür.

Elinizdeki kılavuz, müvekkillerimize marka tescil sürecine ilişkin temel bilgiler sunarak markalaşma yolculuğunuzda sizlere güç katmayı amaçlamaktadır. Kılavuzumuzda marka kavramı, marka tescil sürecinin temel aktörleri ve sürecin önemli aşamaları özetlenerek ele alınmıştır.

Kılavuzumuzun marka hedeflerinize giden yolda sizlere ışık olmasını dileriz.

Marka Tescili Neden Önemlidir?

■ Marka Tescili Hukuki Güvenlik Sağlar

Marka tescili, markanın hukuken koruma altına alarak güvenle kullanılmasının ilk ve temel adımıdır. Türk hukukunda tescilli marka sahibi, ilgili marka üzerinde tekel hakkı elde etmektedir. Marka sahibi başkalarının tescilli markanın aynısını veya benzerlerini izinsiz kullanmalarını engelleyerek marka itibarını ve değerini artırabilir, pazar payını koruyabilir ve güçlendirebilir.

■ Hukuki Yollara Başvurma Hakkı Tanır

Markanın izinsiz kullanılması ve muhtelif saldırılara uğraması halinde tescilli marka sahipleri marka hakkına dayanarak kullanımın engellenmesini ve ortadan kaldırılmasını talep edebilecekleri gibi savcılık nezdinde şikayetçi olabilir, tazminat ve tedbir taleplerinde bulunabilirler.

■ Markanın Tescilsiz Kullanımı Ciddi Riskler Barındırmaktadır

Önemle belirtmek gerekir ki Türk hukukunda yukarıda sayılan hukuki yollara başvuru hakkı yalnızca tescilli marka sahiplerine tanınmaktadır. Bir markayı tescilsiz olarak kullanan kişilerin markanın kendilerine ait olduğunu iddia etmeleri mümkün değildir. Markayı tescilsiz kullanan kişiler ancak ispatı oldukça zor olan istisnai yollara ve haksız rekabet kurallarına dayanabilirler.

Açıklanan nedenlerle markanın tescilsiz kullanımı ciddi hukuki riskleri beraberinde getirmektedir. Tescilsiz kullanım sırasında başkaları markayı kendi adlarına tescil ederek üzerinde hak talep edebilir ve tescilsiz kullanım gerçekleştiren kişilere karşı hukuki yollara başvurabilirler.

Marka tescili bahsi geçen risklerin bertaraf edilmesini ve marka sahibinin koruma altına alınmasını sağlayan hızlı ve kolay bir işlemdir.

Marka Tesciline İlişkin Hukuki Mevzuat

6769 sayılı Sınai Mülkiyet Kanunu (SMK), Türk marka hukukunun temel yasal dayanağını teşkil etmektedir. SMK kapsamında patent, marka, tasarım ve diğer sınai mülkiyet haklarından her biri detaylı biçimde düzenlenmektedir.

Türk Patent ve Marka Kurumu (Kurum) tarafından yayımlanan Sınai Mülkiyet Kanunu'nun Uygulanmasına İlişkin Yönetmelik ise SMK hükümlerini tamamlamakta ve tescil, itiraz ve diğer işlemlere ilişkin kapsamlı düzenlemeler getirmektedir. Yönetmelik, aynı zamanda Kurum'un işleyişini ve idari prosedürlerin detaylarını da belirlemektedir.

Marka tescil süreçlerine ilişkin Kurum tarafından yayımlanan kılavuzlar da marka tescil süreçlerinin yönlendirilmesinde büyük önemi haizdir.

■ Türk Patent ve Marka Kurumu'nun Rolü

T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığına bağlı olarak faaliyet gösteren Türk Patent ve Marka Kurumu patent, marka ve diğer sınai mülkiyet haklarına ilişkin tescil başvurusu, itiraz, iptal, yenileme ve diğer idari süreçlerin yürütülmesinde asli görevli devlet kurumudur.

Kurum, ülkemizin sınai haklara ilişkin politikasının ve süreçlerinin yönetiminde etkin rol oynamakta, marka tescil süreçleri başta olmak üzere tüm işlemler Kurum nezdinde gerçekleştirilmekte ve karara bağlanmaktadır.

Marka Olarak Tescil Edilebilecek İşaretler

SMK m. 4 hükmü uyarınca bir işaret ayırt edici niteliğe sahip olması ve Marka Sicili'nde gösterilebilir nitelikte olması halinde marka olarak tescil edilebilir. Marka olabilecek işaretler bunlarla sınırlı olmamak üzere esas olarak aşağıdaki kategorilere ayrılabilir:

■ Kişi İsimleri

Gerçek veya tüzel kişilerin isimleri marka olarak tescil edilebilir. Takma adların da marka olarak tescili mümkündür.

■ Kelimeler

Kelimeler ve kelime kombinasyonları marka olarak tescil edilebilir.

■ Şekiller

Logolar, üç boyutlu görseller, fotoğraflar, ürün görselleri, renk kombinasyonları başta olmak üzere şekiller ve bunların kombinasyonları marka olarak tescil edilebilir.

■ Renkler

Özgün renk kombinasyonları marka tesciline konu olabilir. Firma ile özdeşleşmiş olması halinde istisnai olarak belirli renkler tek başlarına da marka olarak tescil edilebilir.

■ Harf ve Sayılar

Ayırt edici niteliğe sahip olmaları şartıyla tek başlarına veya kombinasyon halinde harf ve sayılar marka tesciline konu olabilir.

■ Sesler

Melodiler ve reklam müzikleri gibi çeşitli sesler marka tesciline konu olabilir. Başvuru ile birlikte sesin dijital kopyasının ve mümkünse nota ile gösteriminin Kurum'a sunulması zorunludur.

■ Hareketli Görseller

Videolar, reklamlar, intro görüntüleri veya peş peşe belirli bir sırayla gösterilecek görsel dizileri gibi hareketli görseller marka tesciline konu olabilir. Görüntünün dijital kopyasının başvuru sırasında Kurum'a sunulması zorunludur.

■ Sloganlar

Sloganlar, reklam amaçlı akılda kalıcı cümleler ve benzeri unsurlar ayırt edici nitelik taşımaları halinde tescil edilebilirler.

Patent ve Marka Vekillerinin Rolü

Türk Patent ve Marka Kurumu nezdinde gerçek ve tüzel kişiler yalnızca Kurum tarafından yetkilendirilmiş patent ve marka vekilleri tarafından temsil edilebilirler. Vekillik yetkisine sahip olmayan danışman ve temsilcilerin kişileri marka & patent başvurusu, itiraz ve diğer işlemlerde temsil etmeleri mümkün değildir.

İşlemlerin uzman gözetiminde, riskler minimuma indirilerek gerçekleştirilmesi, maddi ve hukuki kayıpların önlenmesi için patent & marka vekillerinden destek alınması kritik öneme sahiptir.

SMK m. 160/3 gereğince Türkiye’de yerleşim yeri bulunmayan kişilerin Kurum nezdinde tüm işlemleri vekil aracılığıyla gerçekleştirmeleri zorunludur.

■ Patent ve Marka Vekilleri Nasıl Fayda Sağlarlar?

Marka tescil, itiraz ve takip süreçlerinde yasal düzenlemelere uyumlu hareket edilmesinde ve hak kayıplarına uğranmamasında patent ve marka vekillerinin desteği büyük önem taşımaktadır. Vekiliniz gerekli başvuru belgelerinin tespiti ve temini, başvuruya konu mal ve hizmetlerin Nice Antlaşması uyarınca belirlenmesi, başvuruya uygun doğru görselin hazırlanması ve usulüne uygun biçimde başvurunun Kurum'a sunulması konularında her aşamada kapsamlı hizmet sunar, Kurum uzmanları ile etkin iletişimi sürdürerek sürecin takibini, hızlı ve pürüzsüz ilerlemesini sağlarlar.

Bunlara ek olarak vekiliniz tescil sonrası markanızı kötüniyetli rakiplere ve üçüncü kişilere karşı on yıllık koruma süresi boyunca düzenli takip eder, haksız kullanım ve başvuruları düzenli olarak raporlarlar.

Yasal süreler hakkında detaylı bilgi sahibi olan vekiller, bu süreleri takip ederek yasal sürelere bağlanmış olumsuz sonuçlarla karşılaşmanızın önüne geçerler.

Marka Tescil Süreci

Marka tescil başvuru süreci oldukça etkin ve öngörülebilir bir yasal süreçtir. Tescil sürecinin önemli adımları aşağıdaki gibidir:

- 1) Marka Araştırması (1-2 iş günü)
- 2) Başvurunun Kurum'a Sunulması (1-2 iş günü)
- 3) Kurum İncelemesi ve Başvurunun Yayımı (1-4 ay)
- 4) Yayım Süreci and İtirazlar (2 ay veya tüm itirazlar sonuçlanana kadar)
- 5) Tescil Kararının Verilmesi (1-2 hafta)
- 6) Tescil Harcının Kurum'a Ödenmesi (2 ay içinde)
- 7) Markanın Tescili (1-2 hafta)

■ Marka Araştırması

Kapsamlı marka araştırması isteğe bağlı olmakla birlikte müvekkillerimize marka tescil başvurusunda bulunmadan önce kapsamlı marka araştırma raporu temin etmelerini önemle tavsiye etmekteyiz. Marka araştırma raporu sayesinde başvuruda bulunmadan önce ilgili markanın veya benzerlerinin başkaları adına tescilli olup olmadığını öğrenebilir ve başvurunun ret kararı ile sonuçlanma yahut itiraza uğrama riskini asgariye indirebilirsiniz.

Ekibimiz marka araştırması sırasında Kurum nezdinde tutulan Marka Sicili'ni ve tescilsiz kullanımları detaylı biçimde inceleyerek risk teşkil eden üçüncü kişi markalarını, marka başvurularını ve tescilsiz kullanımları tespit etmekte ve müvekkillerimize raporlamaktadır. Bunlara ek olarak hukuki risk teşkil edebilecek şirket isimleri, sosyal medya hesapları ve internet alan adları da tarafımızca incelenerek rapora dahil edilmektedir.

Marka araştırması tamamlandığında bulgularımızı müvekkillerimize kapsamlı bir rapor halinde sunmaktayız. Raporumuza müvekkillerimizin tüm ekibi tarafından rahatlıkla anlaşılabilir bir idari özet kısmı eklemekte ve raporda potansiyel risklere, itiraz olasılıklarına ve başvurunun nihai sonucuna ilişkin görüşlerimizi tavsiyelerimizle birlikte müvekkillerimize iletmekteyiz.

■ Başvurunun Sunulması

Marka tescil başvurularınız Türk Patent ve Marka Ofisi'ne tarafımızca sunulmaktadır. Tüm başvuru işlemleri ve takip işlemleri tarafımızca yürütülmektedir. Başvuru sırasında Kurum'a sunmakla yükümlü olduğumuz bilgi ve belgelerden başlıcaları aşağıdaki gibidir:

- a) Başvuru sahibinin kimlik ve iletişim bilgileri
- b) Marka logo görseli
- c) Nice Antlaşmasına uygun olarak belirlenmiş mal ve hizmet sınıfları
- d) Kurum başvuru harcının ödendiğine ilişkin belge

Müvekkillerimiz adına işlemleri gerçekleştirebilmemiz için tarafımıza müvekkil tarafından imzalanmış Özel Vekaletname'nin dijital bir kopyasının gönderilmesi gerekmektedir. Patent ve marka vekili vekaletnamelerinin noter aracılığıyla düzenlenmesi zorunlu değildir.

■ İnceleme ve Yayım

Kurum'a sunulan marka tescil başvuruları şekli incelemeden geçirilerek başvuru belgelerinde eksiklik olup olmadığı tespit edilir. Şekli incelemeden geçen başvurular Kurum nezdinde görevli marka uzmanı tarafından SMK m. 5 hükmünde düzenlenen mutlak ret nedenleri kapsamında incelemeye tabi tutulur. Mutlak ret sebepleri aşağıdaki gibidir:

Ayırt Edici Nitelikten Yoksunluk: Herhangi bir ayırt edici niteliğe sahip olmayan işaretler marka olarak algılanamayacağından başvuru reddedilir.

Tanımlayıcı İşaretler: İlgili mal veya hizmetin türünü, cinsini, sınıfını, kalitesini ve diğer özelliklerini tanımlayan yahut malın üretildiği, hizmetin sunulduğu yeri belirten işaretlere ilişkin başvurular reddedilir.

Önceki Tarihli Markalar ile Aynı Olan İşaretler: Önceki tarihli tescilli marka veya marka başvurusu ile aynı veya ayırt edilemeyecek derecede benzer olan işaretlere ilişkin başvurular reddedilir.

Ticarette Herkes Tarafından Kullanılan İşaretler: Belirli bir ticaret alanında herkes tarafından kullanılan işaretler ve bir meslek, sanat veya ticaret dalında faaliyet gösterenleri ayırt etmeye yarayan işaretlere ilişkin başvurular reddedilir.

Malın Şeklinden veya Özgün Yapısından Kaynaklanan İşaretler: Malın doğası gereği ortaya çıkan şeklini ya da başka bir özelliğini veya teknik bir sonucu elde etmek için zorunlu olan şeklini münhasıran içeren işaretlere ilişkin başvurular reddedilir.

Yanıltıcı İşaretler: Mal veya hizmetlerin niteliği, kalitesi veya coğrafi kaynağı gibi konularda halkı yanıltacak işaretlerin marka olarak tescil edilmesi mümkün değildir.

Armalar, Bayraklar ve Diğer Resmi Amblemler: Uluslararası Paris Antlaşması'nın 2. mükerrer 6. maddesi uyarınca reddedilmesi gereken bayraklar, devlet amblemleri ve ülkelerce kabul edilmiş resmi kontrol ve teminat belirten işaretler gibi resmi işaretlere ilişkin başvurular reddedilir.

Kamuyu İlgilendiren veya Halka Mal Olmuş Değerler: Kamuyu ilgilendiren, tarihi ve kültürel değerler bakımından halka mal olmuş işaretler ve yetkili mercilerden izin alınmadığı takdirde resmi armalar, nişanlar ve adlandırmaları içeren işaretlere ilişkin başvurular reddedilir.

Dini Değer veya Semboller: Dini değerleri veya sembolleri içeren işaretlere ilişkin marka başvuruları reddedilir.

Kamu Düzeni veya Genel Ahlaka Aykırı İşaretler: Kamu düzenine veya genel ahlaka aykırı olduğu kanaatine varılan işaretlere ilişkin başvurular Kurum tarafından reddedilir.

Tescilli Coğrafi İşaretler: Tescilli coğrafi işaretleri içeren marka tescil başvuruları reddedilir.

■ Kullanım Yoluyla Ayırt Edicilik Kazanma

SMK m. 5/2 hükmü uyarınca bir marka başvuru tarihinden önce kullanılmış ve bu kullanım sayesinde başvuruya konu mal veya hizmetler bakımından ayırt edici nitelik kazanmış ise bu markaya ilişkin markanın ayırt edici niteliğe sahip olmaması, tanımlayıcı olması ve ticaret alanında herkes tarafından kullanılan işaretlerden olması nedenlerinden biri ile reddedilemez.

Bu anlamda kanun koyucu bir işaretin başvurudan önce marka olarak kullanılması ve bu kullanım neticesinde ayırt edici özellik kazanması halinde bahsi geçen mutlak ret nedenlerinin aşılabileceğini düzenlemiştir.

Başvuruya konu işaretin kullanım yoluyla ayırt edicilik kazandığı başvuru ile birlikte veya başvurunun reddinin ardından karara itiraz aşamasında sunulacak delillerle ispatlanabilir. Kurum kullanma yoluyla kazanılan ayırt ediciliği incelerken yapılan reklam ve pazarlama giderleri, satış rakamları, ürünün piyasada geçirdiği süre gibi çeşitli hususları dikkate almaktadır.

Kullanım yoluyla ayırt edicilik kazanma hususu başvuru süreçlerinde doğru biçimde göz önüne alınıp stratejik olarak kullanıldığında normal şartlarda tescil imkanı bulunmayan markaların tesciline imkan vermektedir.

■ Muvafakatname

SMK m. 5/3 uyarınca marka başvurusunun önceki tarihli bir başka tescilli marka veya marka başvurusu ile aynı veya ayırt edilemeyecek kadar benzer olduğu hallerde, önceki marka sahibinin başvurunun tesciline açıkça muvafakat ettiğini gösteren noter onaylı muvafakatnameyi Kurum'a sunması halinde başvuru reddedilmez.

Bu anlamda oldukça önemli bir düzenleme olan önceki tarihli marka sahibinden muvafakatname alma yöntemiyle önceki tarihli marka ile aynı veya ayırt edilemeyecek derecede benzer bir marka tescil edilebilir.

SMK Uygulama Yönetmeliği m. 10/1 uyarınca muvafakatname aşağıdaki unsurları içerecek şekilde noter tarafından onaylanmış olmalıdır:

- a) Muvafakat verilen başvuru sahibinin kimlik ve iletişim bilgileri
- b) Muvafakata konu marka örneği/başvuru numarası
- c) Muvafakat veren marka sahibinin kimlik ve iletişim bilgileri, muvafakata konu önceki tarihli markaya ilişkin bilgiler
- d) Muvafakatın kapsadığı mal ve hizmetler ve sınıf numaraları
- e) Marka vekiline verilmiş, muvafakat verme yetkisi içeren vekaletname veya noter onaylı örneği

İşbu belgelerde eksiklik bulunması halinde başvuru sahibine **iki aylık** süre verilir. Eksiklikler giderilmezse muvafakatname talebinde bulunulmamış sayılır.

■ Yayım ve İtirazlar

Yukarıda açıkladığımız mutlak ret nedenlerinin tespiti halinde Kurum başvuruyu reddetmekte ve tarafımıza bildirimde bulunmaktadır. Ret kararına karşı kararın tebliğinden itibaren **iki ay içinde** Yeniden İnceleme ve Değerlendirme Kurulu'na itirazda bulunulabilir.

Başvurunun şekli açıdan eksiksiz olduğu ve mutlak ret nedenlerini taşımadığının anlaşılması halinde başvurunun Resmi Marka Bülteni'nde yayımlanmasına karar verilir.

Üçüncü kişiler bültende yayımlanan başvurulara karşı yayım tarihinden itibaren **iki ay içinde** yukarıda açıklanan mutlak ret nedenleri ve aşağıda açıklanacak olan nispi ret nedenlerini gerekçe göstererek itiraz edebilirler. İtiraza gerekçe gösterilebilecek nispi ret nedenleri aşağıdaki gibidir:

1) Benzer Marka ile Karıştırılma İhtimali: Başvuruya konu bir marka, aynı veya benzer mal ve hizmetler üzerinde halihazırda tescil edilmiş veya başvurusu yapılmış bir başka markaya benziyor ve bu durum halk nezdinde karıştırılma veya ilişkilendirilme ihtimali yaratıyor ise, itiraz üzerine başvuru reddedilir.

2) Ticari Vekil veya Temsilcinin İzinsiz Başvurusu: Ticari vekil veya temsilcinin, marka sahibinin izni olmaksızın ve haklı bir sebebe dayanmaksızın markanın aynı veya ayırt edilemeyecek kadar benzerini kendi adına tescil ettirmek üzere yaptığı başvuru, marka sahibinin itirazı üzerine reddedilir.

3) Gerçek Hak Sahipliği : Başvuru tarihinden önce tescilsiz bir marka veya ticaret sırasında kullanılan bir başka işaret için hak elde edilmişse, bu işaret sahibinin itirazı üzerine marka başvurusunun reddine karar verilir.

4) Paris Antlaşması Kapsamında Tanınmış Markalar ile Aynı veya Benzer İşaretler: Uluslararası Paris Antlaşması kapsamında tanımlanan tanınmış markalar ile aynı veya benzer nitelikteki marka başvuruları, aynı veya benzer mal ve hizmetler bakımından itiraz üzerine reddedilir.

5) Türkiye’de Tanınan Markalar: Tescilli veya başvurusu yapılmış bir markanın Türkiye’de ulaşmış olduğu tanınmışlık düzeyi nedeniyle haksız bir yararın sağlanabileceği, markanın itibarının zarar görebileceği veya ayırt edici karakterinin zedelenebileceği hallerde aynı ya da benzer markanın tescil başvurusu, haklı bir sebebe dayanma hali saklı kalmak kaydıyla, başvurunun aynı, benzer veya farklı mal ve hizmetlerde yapılmış olmasına bakılmaksızın marka sahibinin itirazı üzerine reddedilir.

6) Başkasına Ait Fikri Mülkiyet Hakkını İçeren Başvurular: Başkasına ait kişi ismini, ticaret unvanını, fotoğrafını veya herhangi bir fikri mülkiyet hakkına konu unsurları içeren markalar itiraz üzerine reddedilir.

7) Kötüniyetli Marka Başvuruları: Kötüniyetle yapılan marka başvuruları itiraz üzerine reddedilir.

Üçüncü kişilerce başvuruya itiraz edilmesi halinde Kurum, itirazları başvuru sahibine bildirir. Başvuru sahibi itiraza karşı tebliğ tarihinden itibaren **bir ay içinde** cevaplarını sunabilir. Cevap sunulmayan itirazlar Kurum tarafından tek taraflı olarak mevcut bilgi ve belgelerle değerlendirilir. Bu anlamda itirazlara cevap verilerek haksızlığının Kurum'a açıklanması ve ispatlanması büyük önem taşımaktadır.

Kurum tarafından itirazların bir veya birkaçının haklı bulunması halinde marka başvurusu kısmen veya tamamen reddedilir. Başvuru sahibi, ret kararına kararın tebliğinden itibaren **iki ay içinde** Yeniden İnceleme ve Değerlendirme Kurulu nezdinde itiraz edebilir.

■ Tescil ve Koruma Süresi

Başvuruya iki ay içinde üçüncü kişiler tarafından itiraz edilmemesi veya yapılan tüm itirazların Kurum tarafından reddedilmesi halinde Kurum markanın tesciline karar verir.

Tescil kararı başvuru sahibine bildirilir ve tescil harcının Kurum'a ödenmesi için **iki ay** süre verilir. Kurum, süresi içinde tescil harcı ödenmeyen başvuruların reddine karar verir. Tescil harcı süresi içinde ödenen başvurular Resmi Marka Sicili'ne tescil edilir.

Tescilli markaların koruma süresi başvuru tarihi itibarıyla on yıldır. Bu süre onar yıllık dönemler halinde yenilenmek kaydıyla sınırsız biçimde uzatılabilir.

■ Yenileme

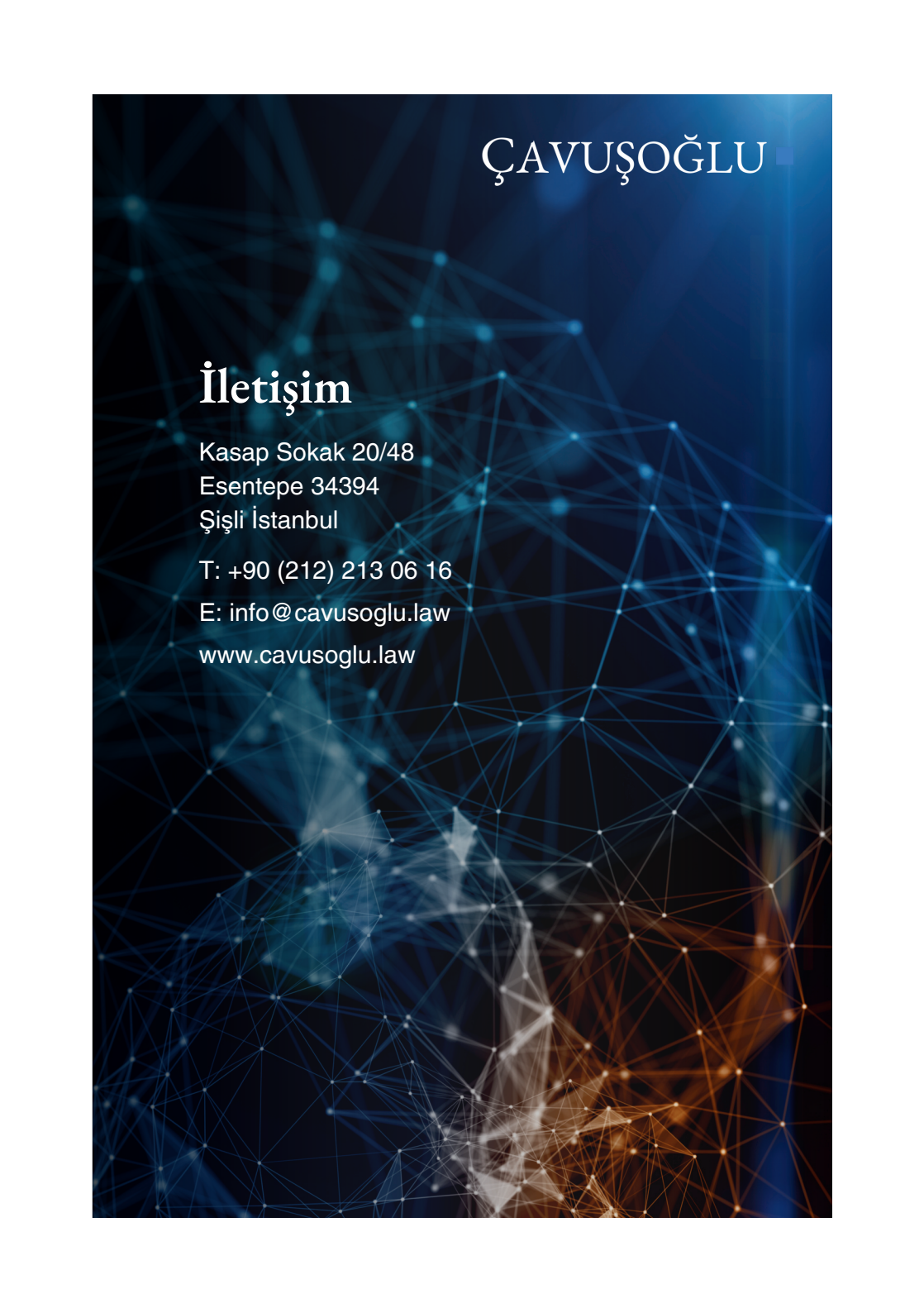
Marka üzerindeki hakların korunması için yenileme sürelerinin takibi ve zamanında yenileme işleminin yapılması kritik öneme sahiptir.

SMK kapsamında iki ayrı marka yenileme işlemi düzenlenmiştir: Normal yenileme ve cezalı yenileme.

Marka sahibi, markasını koruma süresinin sona ermesinden önceki **6 ay içinde olağan yenileme harcını ödemek suretiyle** yenileyebilir. Marka sahibi, bu süreyi kaçırmaması halinde koruma süresinin sona ermesini takip eden **6 ay içinde ceza bedelini ödeyerek** markasını yenileyebilir.

Markasını süresi içinde yenilemeyen marka sahipleri **marka üzerindeki tüm haklarını kaybederler.**

Buna ek olarak belirtmek gerekir ki hukukumuzda markasını yenilememe nedeniyle kaybeden önceki marka sahiplerine markalarını kullanmaya devam etmeleri halinde iki yıl boyunca aynı işarete ilişkin başvurulara itiraz ederek tescilini önleme imkanı sağlanmıştır. Bu hak sayesinde yenilememe nedeniyle marka hakkını yitiren önceki marka sahipleri ikinci bir şansa ve düşünme süresine sahip olmakta ve aynı marka için tekrar başvuruda bulunabilmektedirler.

ÇAVUŞOĞLU ■

İletişim

Kasap Sokak 20/48

Esentepe 34394

Şişli İstanbul

T: +90 (212) 213 06 16

E: info@cavusoglu.law

www.cavusoglu.law